

Tungkol saan ang modyul na ito?

Alam mo ba na mahigit isang bahagdan ng populasyon ng mga Pilipino ay may kapansanan? Naisip mo na ba kung nasaan sila? Ano kaya ang ginagawa ng ating pamahalaan para sila ay matulungan?

Sa modyul na ito, maimumulat ang iyong kamalayan tungkol sa sitwasyon ng mga taong may kapansanan. Ang mga araling tatalakayin dito ay makatutulong upang makilala ang iba't ibang uri ng kapansanan. Makikilala mo rin ang mga batas na nangangalaga sa mga karapatan ng mga may kapansanan.

Higit sa lahat, makatutulong ang modyul na ito upang mabigyan mo ng higit na pagpapahalaga ang mga taong may kapansanan sa ating lipunan.

Nahahati sa tatlong aralin ang modyul na ito:

- Aralin 1 - Kapwa-Likha Tayo
- Aralin 2 - Pantay-pantay Lahat
- Aralin 3 - Lahat May K!

Ano-ano ang matututuhan mo sa modyul na ito?

Pagkatapos pag-aralan ang modyul na ito, inaasahang maisasagawa mo na ang sumusunod:

1. naipakikita ang paggalang at pagmamahal sa mga taong may kapansanan;
2. natutukoy ang kanilang mga karapatan;
3. natatalakay ang kahulugan ng mga karapatang ito;
4. naipaliliwanag ang mga hudyat na berbal o hindi berbal (*verbal and nonverbal cues*) sa pag-uusap kagaya ng tono ng boses, ekspresyon ng mukha at galaw ng katawan;
5. nasasabi nang wasto ang buod ng iba't ibang uri ng mensahe;
6. nakalilikom ng mga impormasyon mula sa mga pahayagan, aklat, pamphlet at iba pang mga babasahin;
7. naipahahayag nang maliwanag at wasto ang saloobin sa pamamagitan ng pagsulat, ang pagpapahalaga sa may kapansanan; at
8. nagagamit ang kaalaman sa pagdaragdag, pagbabawas, pagpaparami at pagbabaha-bahagi sa pang-araw-araw na suliranin;

Ano-ano na ang alam mo?

Bago mo simulan ang mga aralin sa modyul na ito, tingnan natin kung ano na ang antas ng kaalaman mo tungkol sa paksang ito.

A. Isulat sa patlang ang sagot na tinutukoy sa bawat bilang.

- _____ 1. Uri ng kapansanang naitalang pinakamarami sa Pilipinas noong 2000.
- _____ 2. Ahensya ng pamahalaan na naatasan upang bumuo ng mga patakaran at magpatupad ng mga gawain sa iba't ibang tanggapan para sa mga isyu at kapakanan ng mga may kapansanan sa Pilipinas.
- _____ 3. Batas na nagtatakda para sa rehabilitasyon, pagpapaunlad, at pagpapanumbalik ng tiwala sa sarili ng mga taong may kapansanan .
- _____ 4. Tawag sa kalagayan na baldado ang parehong mga kamay at paa ng isang tao.

_____ 5. Dami o porsyento ng mga *casual* at *contractual* na posisyon sa pamahalaan na ayon sa batas ay dapat ilaan para sa mga taong may kapansanan.

B. Sa pamamagitan ng 2 o 3 maiikling pangungusap, subuking ipaliwanag kung ano ang karapatan ng isang Pilipinong may kapansanan sa sumusunod na aspekto:

Karapatan sa Edukasyon

Karapatan sa Trabaho

Karapatan sa Kalusugan

C. Isulat sa sagutang papel ang letra sa tapat ng pangalan ng taong tinutukoy sa pangungusap.

Halimbawa
Helen Keller

Jessica Siquijor

- a. Nalumpo sanhi ng sakit sa buto, matagumpay na abogado at nagtataguyod sa kapakanan ng mga may kapansanan, at nagkamit ng gintong medalya sa larong *wheelchair table tennis*.
- b. Bulag na mang-aawit na nagpasikat ng awiting “Bawal na Gamot”.

Apolinario Mabini

Willie Garte

Grace Padaca

- c. Dinapuan ng polyo sapagkabata, mahusay na komentarista sa radyo; at naging gobernador ng Isabela noong 2004.
- d. Nabulag at nawalan ng pandinig nang siya ay isang taong gulang, tumulong sa mga kapwa bulag; at sumulat ng kwento ng buhay niya at mga tula.
- e. Tinawag na 'Dakilang Lumpo' at sumulat ng unang Konstituyon ng Pilipinas.
- f. Nalumpo sa edad na 15 dahil sa larong *rugby*, kinilala dahil sa galing sa pagpinta gamit ang bibig.

Kumusta ang pagsagot mo? Madali ba o mahirap ang mga tanong para sa iyo? Ihambing ang iyong mga sagot sa Batayan sa Pagwawasto sa nasa pahina 51-52. Kung marami ang iyong tamang sagot, mahusay! Nagpapakita ito na marami ka nang alam sa paksa ng modyul na ito. Pero, kung gusto mo pang maragdagan ang iyong kaalaman, maaari mo pa ring pag-aralan ito.

Kung marami naman ang hindi mo nasagot nang tama, huwag mag-alala. Ito na ang tamang pagkakataon para maragdagan ang iyong kaalaman tungkol sa mga taong may kapansanan. Sa bandang huli, masasagot mo na rin nang tama ang iba pang mga tanong dito. O, handa ka na ba?

Mag-umpisa ka na sa unang aralin.